

DEMENTIE OP DE G8-AGENDA

slecht, goed én het beste nieuws

Op 11 december vond in Londen een speciale G8-top plaats voor ministers van volksgezondheid, gewijd aan dementie. Aan de top was de naam *G8 Dementia Summit* gegeven. Een terugblik.

Initiatiefnemer van de *G8 Dementia Summit* was de Britse premier David Cameron. Hij wil zijn voorzitterschap van de eerstvolgende G8-top aangrijpen om het initiatief te nemen tot actie tegen deze aandoening. Op de top discussieerden de G8-gezondheidsministers met artsen, farmaceuten, hulporganisaties en wetenschappers een dag over een nieuwe benadering van onderzoek en behandeling van de aandoening die naar schatting jaarlijks zo'n 440 miljard euro kost.

HET GOEDE NIEUWS

Het goede nieuws is dat de top aanleiding was voor een aantal vooraanstaande Britse artsen en wetenschappers om gezamenlijk een brief te sturen aan de Britse premier en de minister van Volksgezondheid Jeremy Hunt. Onder hen bevond zich dr. Clare Gerada, voormalig voorzitter van de Royal College of General Practitioners. Samen met tien andere medici pleitte zij voor gezonde voeding in de strijd tegen dementie. In hun brief stelden ze dat een verbetering van de volksgezondheid een sterker wapen is dan een behandeling met geneesmiddelen. Het mediterrane voedingspatroon - dat rijk is aan groenten en slechts weinig vlees bevat - vormt volgens hen de kern van een gezond leefpatroon.

Eén van de ondertekenaars van de brief stelde in de krant *The Telegraph* dat slechte voeding meer ziekten veroorzaakt dan inactiviteit, roken en overmatig alcoholgebruik bij elkaar.¹ Een andere ondertekenaar vond dat door de medische beroepsgroep nu te veel nadruk gelegd wordt op de voordelen van medicijnen. Meer medicijnen voorschrijven heeft geen zin.

HET SLECHTE NIEUWS

Na de top kwamen de bijeengekomen ministers van Groot-Brittannië, Frankrijk, Duitsland, Italië, Japan, de Verenigde

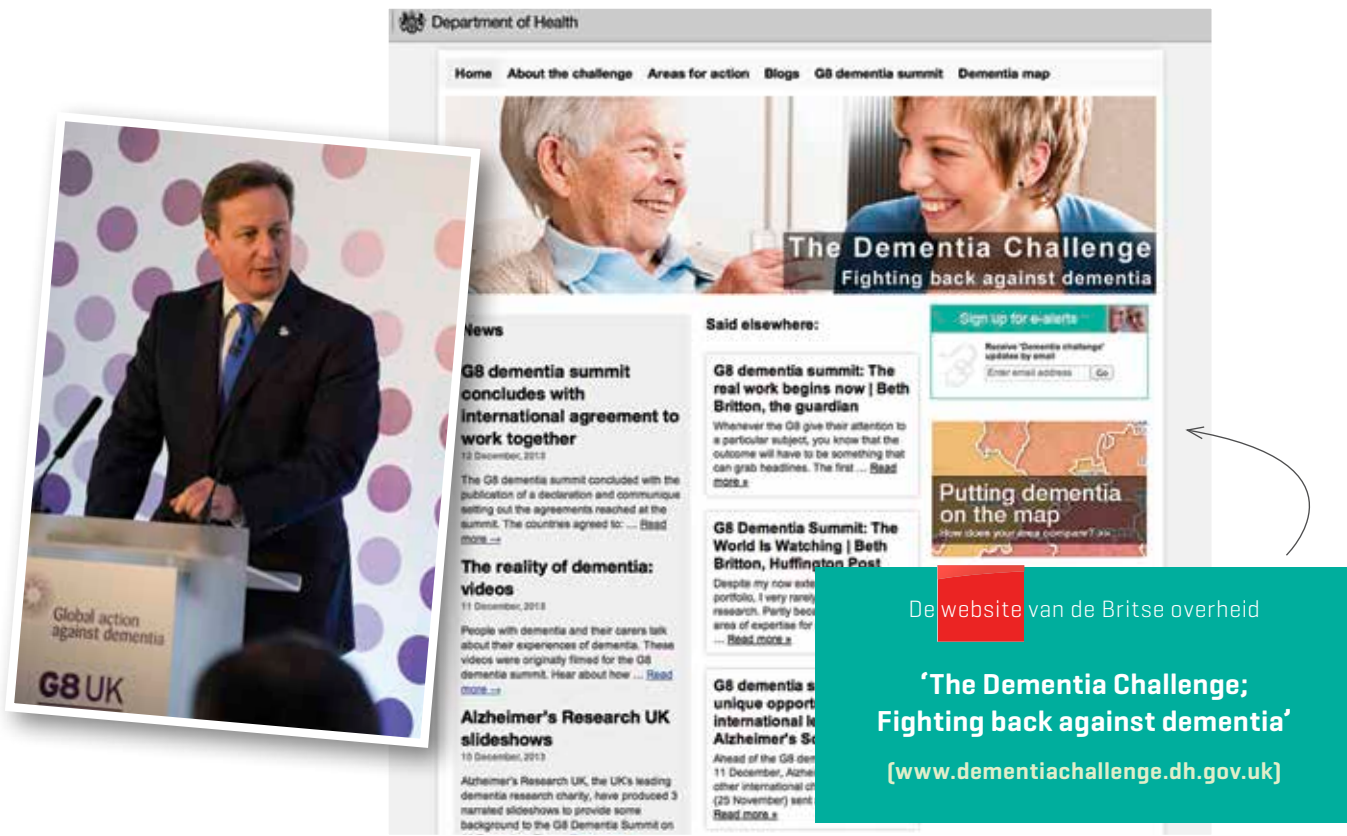
Staten, Rusland en Canada met een gemeenschappelijke verklaring: de *G8 Dementia Summit Declaration*. Hierin geen woord over voeding, laat staan iets over de suggestie die de Britse artsen en wetenschappers hadden gedaan over het mediterrane voedingspatroon als preventieve maatregel. Natuurlijk werd gepleit voor meer aandacht, onderzoek en geld voor dit wereldwijde probleem.

‘Meer medicijnen hebben geen zin’

Echter, in Nederlandse kranten waren de woorden van de Britse minister van Volksgezondheid Jeremy Hunt te lezen: ‘De wereld moet de opkomst van dementie op dezelfde manier aanpakken als de strijd tegen aids.’ Hij verwees naar een eerdere bijeenkomst in 2005 waar de nadruk was gelegd op de ontwikkeling en verspreiding van betere medicijnen tegen aids. ‘Nu moeten we hetzelfde doen bij dementie’, was zijn visie.

HET BESTE NIEUWS

Het beste nieuws kwam een paar weken later, echter uit een geheel andere hoek. Het ging om de ziekte van Alzheimer, de vorm van dementie die het meeste voorkomt. Dementie kan vele oorzaken hebben, zoals een verminderde doorbloeding van de hersenen. Ongeveer 70% van alle mensen met dementie heeft de ziekte van Alzheimer. Bij deze ziekte is sprake van degeneratie van de hersencellen. Al eerder waren er twee studies met 2000 IE vitamine E-suppletie gepubliceerd in de gerenommeerde *New England Journal of Medicine*. In de eerste studie werd in patiënten met vrij ernstige Alzheimer de achteruitgang vertraagd.²

In de andere studie bij patiënten met een milde cognitieve aandoening werd geen effect gezien.³ Maar dit jaar begon met de publicatie in de eveneens hoog aangeschreven *Journal of the American Medical Association (JAMA)* van een onderzoek bij patiënten er net tussenin, met milde tot matige Alzheimer.⁴ Evenals in de twee voorgaande kregen ook deze patiënten 2000 IE vitamine E, een placebo of het medicijn memantine tegen Alzheimer. Suppletie met de vitamine E bleek de achteruitgang bij de patiënten significant te vertragen ten opzichte van placebo. Het medicijn liet geen significante werking zien ten opzichte van placebo. De patiënten waren zo'n tweeënhalf jaar gevolgd en hun dagelijks functioneren werd bepaald met behulp van een vragenlijst. Uiteindelijk werden de gegevens geanalyseerd van 561 patiënten. De vitamine E-patiënten functioneerden significant beter in het dagelijks leven. De toename van de zorgbehoefte was het minst in de vitamine E-groep. De onderzoekers concluderen dat suppletie met vitamine E de achteruitgang bij Alzheimerpatiënten met bijna 20% per jaar kan vertragen.

MIJN CONCLUSIE

Zetten we alles op een rij dan blijkt dat de Britse minister van volksgezondheid, ondanks dat hem het goede nieuws van de mediterrane voeding afkomstig van onbesproken deskundigen had bereikt, hiervoor doof bleef. Het leidde

niet tot enige perceptie van wat voeding kan betekenen ter voorkoming én behandeling van Alzheimer. Dit zal dus ook zeker niet aan de orde komen op de eerstvolgende G8-top.

‘De vitamine E-patiënten functioneerden beter’

Nog verder verwijderd is deze top van de mogelijkheden die vitamine E biedt, weliswaar in een hoge, maar veilige dosis van 2000 IE (de ADH is zo'n 15 IE). Mij lijkt dat de combinatie van mediterrane voeding met vitamine E-suppletie grote mogelijkheden in zich heeft om de ziekte van Alzheimer te bestrijden. De politiek, die het helaas voor het zeggen heeft, blijft machteloos en heeft nog een lange weg te gaan. Daarmee onthoudt zij, zonder het te beseffen, velen een goede preventie én behandeling.

1. The Telegraph, 8 december 2013
2. New England Journal of Medicine 1997; 336:1216-1222
3. New England Journal of Medicine 2005; 352:2379-88
4. JAMA 2014; 311[1]:33-44